

Gyenge Zoltán

Kép és mítosz

Képfilozófiák sorozat

A mítosz, szemben a fogalmi gondolkodással, képekben, történetekben beszél, és a már idegölően és dögletesen unalmassá vált fogalmi gondolkodásnak egy olyan alternatíváját kínálja, amellyel – ha valós élménynek fogjuk fel a létünket – mindazt felmutathatjuk, amit felmutatni érdemes. Ezért önkéntelenül és természetesen adódott, hogy egy mítosz lényegéről szóló beszéd maga is képi (vagy képes) legyen, a történetek mellé helyezze a képzőművészet legfontosabb alkotásait.

A költős maga a művészet. Az ismeret nem képes ezen áthatolni, ezért magát a rejtekező költöst kell látnunk és láttatnunk, hogy megsejtsünk valamit abból, amit Isten elrejt a fürkésző tekintet elől. Az ismeret, a megismerés a nagyra törő ember vágya, hogy Istent játsszon. A megismerés csak úgy törekedhet az abszolútum felé, ha szem előtt tartja, hogy azt el nem érheti. A tekintet lát, de maga a tekintet nem látható. Vagy, ahogy Platón írja, a fény nem látás, de látás csak általa van. Az embernek ismernie kell a helyét ebben a világban.

Ezért ez a könyv csak kérdez, miközben felvázolja a mitológiáról való elmélkedést, egy konkrét mítosz tükrében elemez, láttat, láttatni akar és elmesél; bemutatja a lehetséges mítoszértelmezések közül a történeti és a filozófiai felfogást, sok-sok képpel alátámasztva.

Konklúzióként: talán nem mond semmit. Hiszen az embernek ismernie kell a helyét ebben a világban.

Gyenge Zoltán filozófus, író, Kierkegaard és Schelling több művének fordítója. Jelenleg a Szegedi Tudományegyetem Filozófia Tanszékének tanszékvezető professzora.

Mikal Hem

Kezdő diktátorok kézikönyve

Ki nem álmodott még arról, hogy saját országát igazgassa? Az álomból sokkal könnyebben válhat valóság, mint képzelnénk. A *Kezdő diktátorok kézikönyve* feltárja előttünk az összes olyan trükköt és fogást, melyet az egykori és jelenlegi diktátorok bevetettek, hogy megszerezzék az első helyet – és meg is tartásák azt.

Tíz pofonegyszerű lépésben te is megtanulhatod, hogyan kell választásokat nyerni, személyi kultuszt építeni, divatot és építészeti stílusirányzatot teremteni, egyáltalán hogyan kell a luxusban megmártózni, élet-halál úrnak lenni. Olyan mesterektől tanulhatunk, mint François „Papa Doc” Duvalier, Moammer Kadhafi, Nicolae Ceaușescu, Szaparmurat „Türkmenbasi” Nyijazov vagy Robert Mugabe.

Ez a könyv az elmúlt évek legviccesebb politikai satírja, mely 2012-ben jelent meg Norvégiában, ahol a világon a legerősebb a demokrácia. A szerző a világ legkülöncebb vezetőinek vérfagyasztó és mulatságos történeteivel szórakoztatja az olvasót, s közben gyarapodnak történelmi, politikai ismereteink is.

Mikal Hem az oslói egyetem filozófia szakán szerzett diplomát. Újságíróként és politikai kommentátorként dolgozott a *Dagbladet* és a *Verdens Gang* folyóiratoknál. Legfőképp a nemzetközi politika és a nemzetközi kapcsolatok foglalkoztatják. Utazásai során szinte az egész világot bejárta, többször látogatott el afrikai országokba, illetve a volt Szovjetunió területére. Gyermekkorában több évet töltött Zimbabwében, Robert Mugabe diktatortársága alatt.

Sándor Klára

Nyelvrokonság és hunhagyomány

Rénszarvas vagy csodaszarvas?

„Sándor Klára jól ír. Stílusa könnyed és szellemes, szövege olvastatja magát. Bizonyítja, hogy álmodozásmentesen is hihetetlenül izgalmas az a történeti tabló, amely az olvasó elé tárul.”

(Dr. Kincses-Nagy Éva, a Szegedi Tudományegyetem adjunktusa)

Sokan nem szívesen mondanak le az „Attila-örökségről”, bár elfogadják a finnugor nyelvészeti érveket. Igazuk van: a nyelvészet és a művelődéstörténet tényei nemhogy kizárják, sőt, kiegészítik egymást. Egy nyelv története nem azonos a nép történetével, s a nyelv csupán az egyik, de nem feltétlen a legfontosabb ismérve az etnikumnak.

„Ezt a könyvet azért írtam, hogy megmutassam: a nyelvtörténet valósága és a mondák igazsága megfér egymás mellett. Összhangba hozható, hogy a magyar nyelv az urálinak (ezen belül finnugornak) nevezett nyelvekkel mutatja a legtöbb közös vonást, hogy a magyarok »török népként« érkeztek a Kárpát-medencébe, s hogy évszázadok óta hun eredetűnek tartják magukat. Azért is írtam ezt a könyvet, mert érdekes megfigyelni, milyen forrásból származik egy-egy motívum, gondolat, hogyan alakult át, esett részekre, alakult újra, de már más hangsúlyokkal egészzé, hogyan szótték bele a darabkákat más történetekbe. Úgy tűnik, a magyar csodaszarvasmondák több mitológiai réteget, több nép meséit ötvözték magyarrá – ahogyan sok nép keveredése hozta létre azt a népeiséget és azt a kultúrát is, amit magyaroknak nevezünk. E történeti rétegződésnek szintén megtaláljuk a nyomát a csodaszarvas mondájában. Egész történelmünk erről szól: népek, kultúrák sokszínű egységbe olvasztásáról.

És azért is írtam ezt a könyvet, mert nem szeretem, hogy csínbe került a mi szarvasunk: az ország egyik fele áhítattal kitömött bálvánnyá merevíti, a másik meg nevet rajta – mindkét viselkedés képes halálos sebet ejteni a halhatatlannak hitt agancsoson. És túlságosan szeretem én ezt a szarvast ahhoz, hogy csöndben figyeljem, miként válik a megosztottság prédájává.”

Sándor Klára